

יד ושם | המכון הבין-לאומי לחקר השואה
Yad Vashem | The International
Institute for Holocaust Research

יום עיון בנושא

70 שנה ל"ועידת ונזה"

על ארגונו של מבצע רצח
היהודים ועל משמעויותיו

Symposium

70 Years Since the Wannsee Conference

The Organization of the
Mass Murder of the Jews
and Its Significance

כ"ח בטבת תשע"ב

23.01.2012

Land	Zahl
Altreich	131.800
Ostmark	43.700
Ostgebiete	420.000
Generalgouvernement	2.284.000
Bialystok	400.000
Protektorat Böhmen und Mähren	74.200
Estland - judenfrei -	
Lettland	3.500
Litauen	34.000
Belgien	43.000
Dänemark	5.600
Frankreich / Besetztes Gebiet	165.000
Unbesetztes Gebiet	700.000
Griechenland	69.600
Niederlande	160.800
Norwegen	1.300
Bulgarien	48.000
England	330.000
Finnland	2.300
Irland	4.000
Italien einschl. Sardinien	58.000
Albanien	200
Kroatien	40.000
Portugal	3.000
Rumänien einschl. Bessarabien	342.000
Schweden	8.000
Schweiz	18.000
Serbien	10.000
Slowakei	88.000
Spanien	6.000
Türkei (europ. Teil)	55.500
Ungarn	742.800
UdSSR	5.000.000
Ukraine	2.994.684
Weißrußland aus- schl. Bialystok	446.484
Zusammen: über	11.000.000

יום העיון יתקיים ביום שני

כ"ח בטבת תשע"ב, 23 בינואר 2012

באודיטוריום יד ושם, הר הזיכרון, ירושלים

The symposium will take place
on January 23, 2012
in the Yad Vashem Auditorium
Har Hazikaron, Jerusalem

בתום יום העיון הקהל מוזמן לסייר בתערוכה
"דיוקן אחרון: אמנים מתעדים את השואה"
בביתן לתערוכות מתחלפות

Immediately following the symposium the
audience is invited to tour the new exhibition
"Last Portrait: Painting for Posterity"
in the Exhibitions Pavilion

09:30-10:15 Opening

Moderator: **Prof. Dan Michman**

Opening Remarks

M.K. Yuli Edelstein, Minister of Information and Diaspora

Rabbi Israel Meir Lau, Chairman of the Yad Vashem Council

Mr. Avner Shalev, Chairman of the Yad Vashem Directorate

Greetings: H.E. Mr. Henri Etoundi Essomba
Dean of the Diplomatic Corps in Israel

10:15-12:30 First Session

The Meeting at the Villa am Grossen Wannsee – Context, Importance and Significance

Chair: **Prof. Dan Michman**, Head of the International Institute for Holocaust Research, Incumbent of the John Najmann Chair of Holocaust Studies, Yad Vashem; Bar-Ilan University

Prof. Omer Bartov, Brown University, Providence, Rhode Island, USA
Genocide and War: The Holocaust as a War Goal or an Obstacle to Victory

Prof. Yehuda Bauer, Yad Vashem
The Holocaust in the Context of Genocide

Dr. Yaacov Lozowick, the Head Archivist of the Israel State Archives
The Reich Security Main Office (RSHA) and the Wannsee Conference

The first session will be in English and Hebrew with simultaneous translation

פרופ' דינה פורת, יד ושם ואוניברסיטת תל אביב
תהליך ההבנה של הרצח ההמוני

ד"ר נתן כהן, יד ושם ואוניברסיטת בר אילן
השתקפות החיים בגטו והגירושים ביומני יהודים

ד"ר יואל זיסנווין וגב' אביב ששר
מצגת: חשיפת הפרויקט "מסילות אל האבדון"

יום העיון מתקיים בתמיכת **קרן גוטוירט**

12:30-13:00 Break

13:00-15:00 Second Session

The Evolution of the Killing Operation and Its Impact on Jewish Daily Life

Chair: **Dr. Robert Rozett**, Yad Vashem

Dr. David Silberklang, Yad Vashem
Lublin and the Spread of the Planning and Implementation of the Mass Murder

Prof. Dina Porat, Yad Vashem; University of Tel Aviv
Grasping the Reality of Mass Murder

Dr. Natan Cohen, Yad Vashem; Bar-Ilan University
The Reflection of Life in the Ghetto and the Deportation in Jewish Diaries

Dr. Joel Zisenwine and **Ms. Aviv Shashar**
Yad Vashem
Presentation: "Transports to Extinction"

The symposium is taking place with the generous support of the **Gutwirth Family Fund**

09:30 - 10:15 פתיחה

מנחה: פרופ' דן מכמן

דברי פתיחה:

השר יולי אדלשטיין, שר ההסברה והתפוצות
הרב ישראל מאיר לאו, יו"ר מועצת יד ושם
מר אבנר שלו, יו"ר הנהלת יד ושם

ברכות: מר אנרי אטונדי אסומבה
זקן הסגל הדיפלומטי, קמרון

10:15 - 12:30 חושב ראשון
המפגש בוויולה "אם גרוסן ונזה" - הקשרים, חשיבות ומשמעויות

יו"ר: פרופ' דן מכמן
ראש המכון הבין-לאומי לחקר השואה והמופקד על הקתדרה
ע"ש ג'ון ניימן, יד ושם ואוניברסיטת בר אילן

פרופ' עומר ברטוב, אוניברסיטת בראון, ארצות הברית
רצח עם ומלחמה: השואה כמטרת מלחמה או כמכשול לניצחון

פרופ' יהודה באואר, יד ושם
השואה בהקשר של ג'נוסייד

ד"ר יעקב לזוביק, הגנז הראשי, ארכיון המדינה
המשרד הראשי לביטחון הרייך (RSHA) וועידת ונזה

המושב הראשון ייערך בשפה האנגלית ובתרגום סימולטני

12:30 - 13:00 הפסקה

13:00 - 15:00 מושב שני
התפתחותו של מבצע הרצח והשלכותיו על חיי היהודים

יו"ר: ד"ר רוב רוזט, יד ושם
ד"ר דוד זילברקלנג, יד ושם
לובלין והרחבת התכנון והבצוע של רצח ההמונים